

GENSKABET

FORRETNINGSPLAN 2024

**NYE FÆLLES RESSOURCER,
VIDENSDELING OG HANDLEKRAFT**

HVORFOR EN FORRETNINGSPLAN?

Genskabet har brug for en forretningsplan for at komme videre med sine planer, og den skal også være med til at udvikle og forankre vores lokalt organiserede initiativ på længere sigt.

Genskabet relationer til kommune, forsyning og andre foreninger og virksomheder styrkes og Genskabet støttes som samarbejdspartner gennem forretningsplanen. Den er vigtig for at skabe en bæredygtig økonomi, ved at være et redskab i forhandlinger med banken og ved henvendelser til mulige investorer og sponsorer.

Den er nyttig som referencedokument, når der oprettes crowdfunding og ansøges om midler, puljer og fonde.

Forretningsplanens beskrivelser kan også være til inspiration for andre. I et videre perspektiv er der brug for at udvikle lokale kraftcentre, der som Genskabet bygger bro mellem bæredygtige målsætninger og forbrug, og hverdagsliv og initiativer i nærområderne.

At sætte ord og tal på det, vi gør og vil, understøtter også foreningens løbende afklarings- og udviklingsproces.

Forretningsplanen er fremover et af Genskabet vigtigste styringsredskaber internt og et kommunikationsredskab over for vores omverden på Orø og videre ud i landet – og kloden.

Genskabet forretningsplan er blevet til i '23 og '24 på basis af Genskabet projektbeskrivelse fra 2017 og efter visionsdag primo '23.

Udarbejdet af Siri Reiter
under vejledning af Anna Agger og Birgitte Hoffmann.

INDHOLD

Hvorfor en forretningsplan? - s.2

Forretningsplanen er et redskab. Læs til hvad og for hvem.

Hvad og hvem er Genskabet - s. 4

Hvilke ressourcer har vi, hvad er vores styrker og svagheder som gruppe.

Mere end en genbrugsbutik - s. 6

Et fællesskab, en forening, en genbrugsbutik, et aktivitetshus - og en vision. Genskabet kort sagt er lidt langt.

Tiltag og potentialer i et udviklings- og forretningsperspektiv

Genbrugscenter - s. 6

Direkte genbrug, genbrugsmaterialer og upcycling

Deleordninger - s. 8

Værktøj og faciliteter til glæde for alle

Demonstrationshus - s. 10

Viden om bæredygtighed og genbrugsmaterialer i byggeriet. Vedvarende energiløsninger og energikontor.

Mødested - s. 12

Flere samtaler, mere fællesskab og samskabelse

Oplysningscenter - s. 14

Ny viden og kundskaber gennem vidensdeling og kreativitet

Organisering af arbejdet - s. 18

Genskabet er en frivillig forening med en flad struktur.

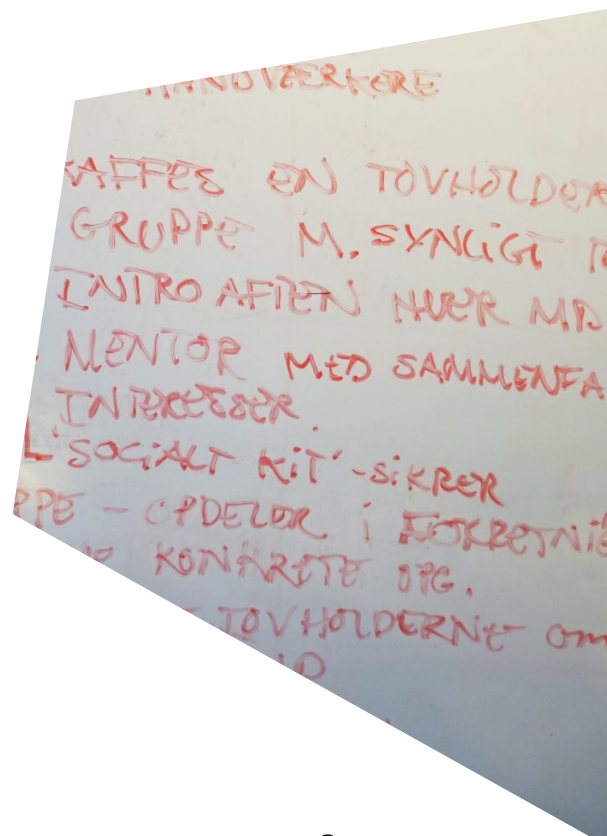
Profilering, markedsføring og mobilisering - s. 20

Hvad gør foreningen for at blive set og hørt?

De rette rammer - handlekraft og autonomi - s. 22

Genskabets ekspansionsbehov og ønsket om at købe et hus.

Bilagsoversigt - s. 24

HVAD OG HVEM ER GENSKABET

Genskabet er et fællesskab af borgere, som rykker på den grønne omstilling i praksis i sit nærområde – Orø – på måder, som enhver kan overskue og se sund fornuft i.

Orø

Der er ca. 1000 fastboende på Orø og ca. 4000 i de mange sommerhuse i sæsonen. Genskabet medlemskaren rummer begge typer øboere; der er potentiale for at tiltrække mange flere.

BÆREDYGTIG UDVIKLING

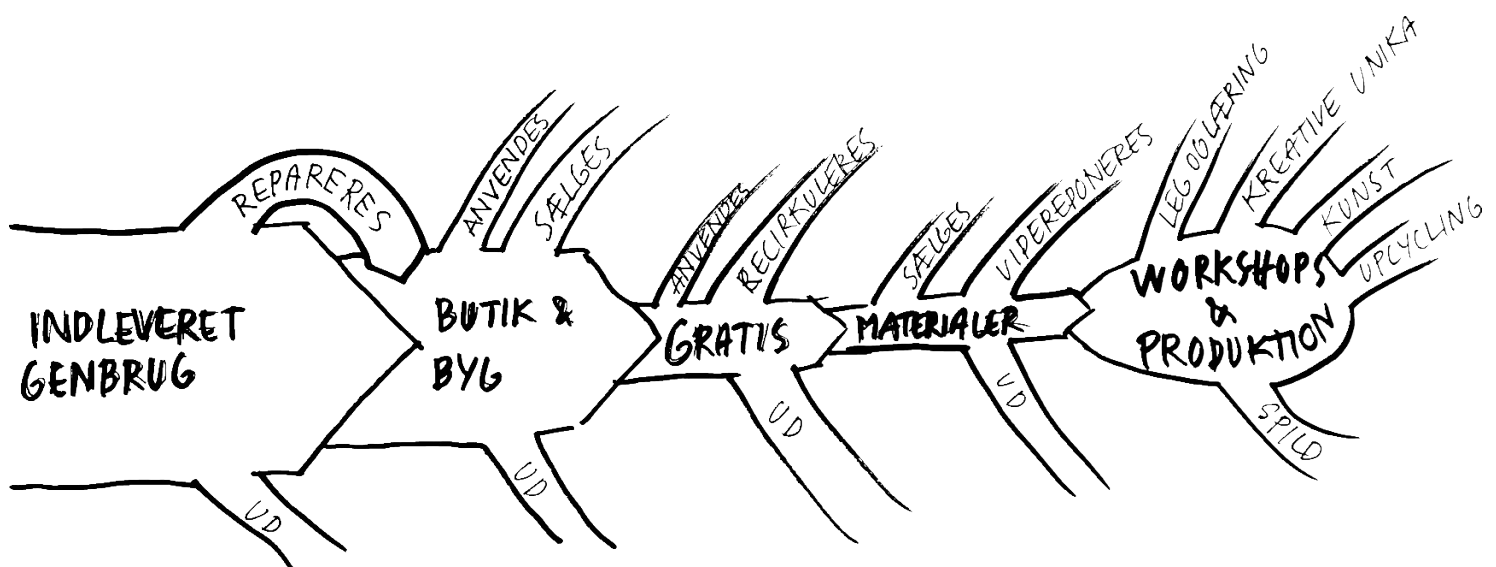
Genskabet er et ellers manglende led mellem borgere, erhvervsliv og myndigheder, som gør det muligt at løfte tidens store klima- og miljøudfordringer med formidling og udviklings- og projektarbejde i øjenhøjde. Genskabet er med til at kvalificere den lokale klimadebat gennem foredrag og inddragende workshops, og bidrager som en af øens „grønne” røster i relevante debatter og projekter, senest om klimaplan for Orø og strategiplan for bæredygtig turisme.

Genskabet tilbyder meningsfulde og udviklende aktiviteter for Orøs beboere, sommerhusbeboere og turgæster i form af fx gør-det-selv-kurser og -workshops for hele familien.

Foreningen stiller ressourcer til rådighed for projekter af mange slags, og for faglig og kreativ udvikling i form af værksteder og materialer.

Gennem projektarbejde og arrangementer med andre foreninger har Genskabet skabt et godt samarbejde mellem øens såkaldt grønne aktører, som også når andre foreninger og netværk uden for øen. Aktuelt vidensdeler vi med Fællesskabet Fanø. Genskabet indgår i en fransk videoserie fra 2020 om initiativer til at nedbringe affald på øer i Europa – i selskab med bl.a. Korsika og Sicilien.

Se kortfilmen om Genskabet her: <https://www.imagotv.fr/emissions/the-super-zheroes-waste/1>

MEDLEMMER

Foreningen blev dannet i 2017, men fællesskabet startede flere år inden. Genskabets medlemmer er aktive borgere på Orø, som ønsker et levende lokalsamfund, og som også er aktive i andre foreninger.

Foreningen er vokset til ca. 60 medlemmer, som groft kan inddeles i ca. 20 meget engagerede medlemmer, som deltager i den daglige drift og i arbejdsgrupper, ca. 20 medlemmer, som lejlighedsvis lader sig aktivere til arrangementer, og ca. 20 medlemmer, som støtter økonomisk eller ønsker at gøre brug af medlemstilbud og -fordele. Foreningen er kontinuerligt vokset en smule år for år, selv om der også er et løbende medlemsfrafald i forbindelse med den årlige kontingentbetaling. Der skønnes at være basis for mange flere medlemmer med en større aktiv mobiliseringsindsats.

KOMPETENCER

Foreningens kernemedlemmer tæller flere lærere, håndværkere, kunstnere og akademikere; bl.a. en arkitekt, en designer, en forsker, en elektriker samt flere pensionister.

Gennemsnitsalderen er omkring 55 år, og de fleste aktive medlemmer er eller har lang erfaring fra engagement i miljø- eller foreningsarbejde.

De kompetencer vi mangler, opsøger vi i vores netværk eller via offentlige tilbud, fx juridisk rådgivning, skatterådgivning og erhvervsrådgivning.

SAMARBEJDSPARTNERE

Genskabet har en samarbejdsaftale med Fors A/S om at varetage fraktionen til direkte genbrug fra Orø Genbrugsplads og at deltage i formidlingen fra forsyningsselskabet til borgerne. Fors A/S og Holbæk Kommune yder rådgivning, finansierer diverse tiltag og tegner sig som projektpartnere ved relevante støtteansøgninger.

Orø Lokalforum og Orø Beboerforening er Genskabets tætte lokale samarbejdspartnere, fx ved projektansøgninger, koordinering og videre formidling af tiltag.

Til daglig samarbejder foreningen med relevante foreninger, virksomheder og enkeltpersoner bl.a. om mødelokaler, undervisning, forplejning, rådgivning o.lign. Genskabet leverer gerne materialer og materiel og deltager, hvor der er behov, og ved fælles ø-begivenheder som indsamlinger og events.

Genskabets lokale samarbejdspartnere, se Bilag 2

Fælles erfaringer

Fællesskabet har allerede 7 års erfaring med at igangsætte og drive projekter sammen.

Genskabet står bag

- Drift af container til direkte genbrug
- Udendørs bogskabe til byttebøger
- Genbrugsbutik
- Genbrugsbyggemarked
- Opbygning og drift af værksteder, støttet af kommunale puljemidler.
- Gør-det-selv-bibliotek
- Workshops, kurser og foredrag
- Halvtagsbyggerier
- Renovering af en skrot-container som udhus
- Deleordninger for værktøj og for festservice
- Projektet „Lokal værdiskabelse af haveaffald“ i 2020-2022 med over 25 aktiviteter over halvandet år, stort kvashegnsbegynderi ved Orøhallen, etablering af grejbank til neddeling af haveaffald og en brochure, hvor erfaringerne deles, med Ø-støttemidler og kommunale puljemidler
- Forskning- og udvekslingsprojektet „Cirkulær Ø“ sammen med Fællesskabet Fanø og Aalborg Universitet i 2022-2024, støttet med LAG-midler.

MERE END EN GENBRUGSBUTIK

Fællesskab, forening, genbrugsbutik, aktivitetshus – og store visioner

Genskabet er et fællesskab organiseret som en forening på Orø, som påvirker og støtter øens beboere og gæster i at sænke forbrug, affaldsmængder og CO₂-aftryk, til at tale sammen om, hvad vi kan gøre hver især og sammen, og til at samarbejde om det.

Den underliggende tilgang til tidens store klima- og miljøudfordringer er, at bæredygtighed er muligt i alle samfundets og livets områder.

Fællesskabets ultimative målsætning er Orø som en affaldsfri ø. Genskabets tiltag har baggrund i den intention, og er drevet af lyst og frivillighed. Dog er opgaverne så store, at de ikke udelukkende kan drives ad frivillighedens vej.

Foreningen Genskabets basale, mest synlige og lokalkendte tiltag er genbrugsbutikken Genskabet, som er blevet et mindre tilløbsstykke, der er med til at drive den grønne omstilling på Orø. Stedet rummer foruden genbrugsbutik også deleordninger og værksteder, hvor der arrangeres debatter og foredrag og afholdes reparationscaféer, gør-det-selv-kurser og kreative workshops.

Det er primært omsætningen fra salg af direkte genbrug, som bærer stedets driftsudgifter, men der er også potentiale for andre indtægtskilder, som vi skal vise.

Genskabets store vision er et „multihus” med genbrug som omdrejningspunkt. Vi har været på vej som arbejdende fællesskab siden 2016, begyndte at omsætte direkte genbrug i 2017 fra en skibscontainer på Orø Genbrugsplads og siden 2018 i et lejemål på Næsbyvej. Vi står ved en korsvej, hvor foreningens ønske om at komme videre med planerne er voksende, men vilkårene som lejere er begrænsende, og tiden er nu kommet til at tage nye skridt mod at realisere visionerne.

GENSKABETS FEM GRUNDELEMENTER

Genskabet vision består af fem grundelementer, som gensidigt supplerer og styrker hinanden:

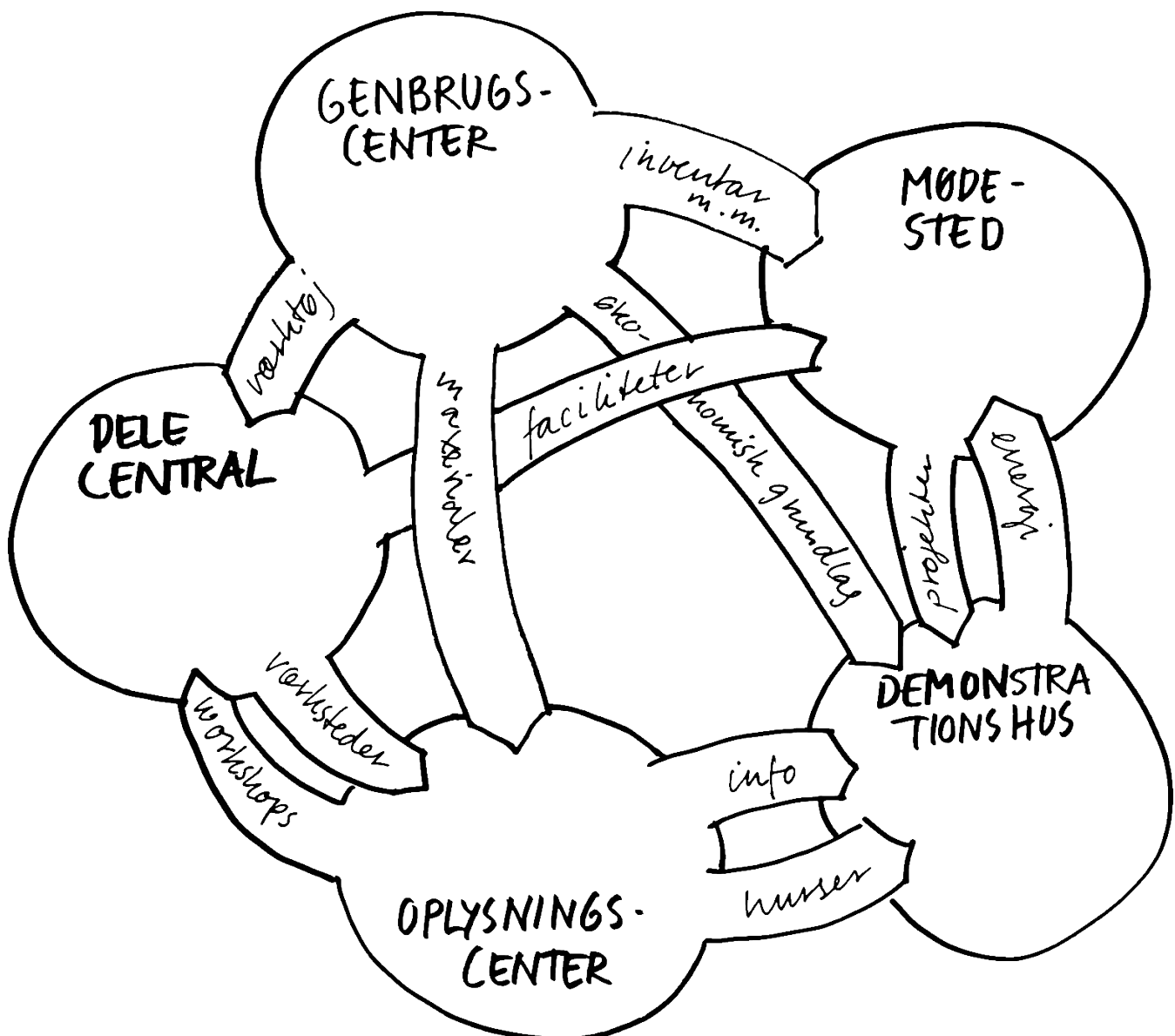
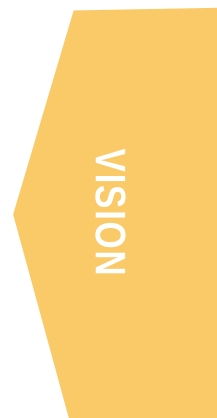
Genbrugscenter med genbrugsbutik, genbrugstræløst, reparationsværksteder og senere salg af upcyclingprodukter.

Delecentral med fest-service, værktøj, havemaskiner, senere trailere og debiler. Værksteder og senere kontor, møderum og køkken som fælles ressourcer.

Demonstrationshus for energirenovation med genbrugs-materialer og for vedvarende energiløsninger, som understøtter påtrængende fornyelse af boligmassen og omstilling af energiforsyningen på Orø.

Mødested med hygge kroge ude og inde, køkken, dialogvæg, fællesspisning, gode mødefaciliteter og evt. naturlegeplads.

Oplysningscenter med foredrag, kurser, work-shops, rådgivning, produktion af infomateriale, artikler, udstillinger o.lign.

GENBRUGSCENTER

Genskabetets ultimative mål er at gøre Orø til en affaldsfri ø. Alle Genskabetets tiltag har baggrund i intentionen om at nedbringe affald og forbrug.

DIREKTE GENBRUG

Genskabet bestyrer en 18 fod skibscontainer til direkte genbrug på Orø Genbrugsplads. Alle effekter kommer herfra samt ved aflevering ved Genskabet på Næsbyvej. Containerens åbningstid 1-2 gange om ugen følger genbrugspladsens. Tre personer skiftes til at åbne og lukke samt sortere, tømme og fragte effekter til genbrugsbutikken i foreningens trailer.

Genbrugsbutikken er åben hver lørdag i 4 timer. I 2024 havde butikken 200 besøgende og 44 handler pr. uge. Omsætningen har været støt stigende til 166.000 kr. i 2023. Anslået 16 tons genbrug omsættes på årsbasis.

Det indendørs butiksareal er på 100 m² inkl. mellemgang med malerier. på gårdspladsen en 20 fods skibscontainer på 13,7 m² samt 8 m² plads under halvtag. Desuden er der et gårdareal på 9 m². Afleveringsområde og lager udgør 40 m².

2 frivillige pr. åbningsdag passer butikken i åbningsstiden. Sortering, oprydning, affaldshåndtering og rengøring kræver ca. 15 timer om ugen og varetages dels af en arbejdsgruppe en formiddag på en fast ugedag, dels på fælles arbejdsdage efter behov, hvor flere medlemmer eller andre frivillige medvirker.

GENBRUGSBUTIK

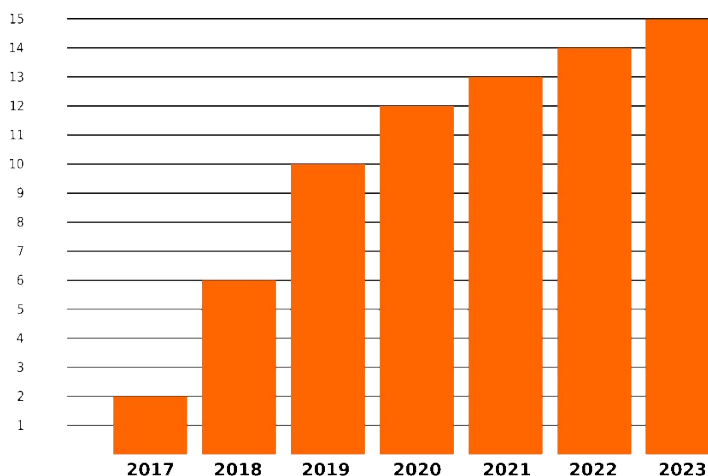
Genskabetets største indtægtskilde er genbrugsbutikken med salg af møbler, brugsgenstande, bøger og beklædning. Størstedelen i sommerhalvåret, hvor øens sommerhusgæster og så kommer forbi.

Desuden sælges genbrugsmaterialer til kreativt arbejde, fx jeans, garn og T-shirts.

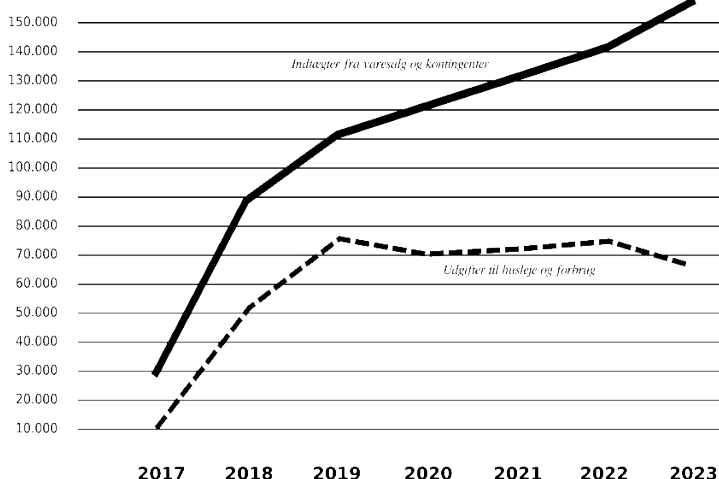
Der sættes ikke priser på varerne, da det vurderes at være for tidskrævende. I stedet forhandles en pris med kunderne, som begge parter finder rimelig. Der eksperimenteres med måder at prissætte enkelte varegrupper med enhedspriser, da det skønnes at kunne øge indtægten.

Se Genskabetets økonomiske nøgletal i Bilag 1.

Genskabetets miljøeffekt i tons *Direkte genbrug*

Genskabetets driftsøkonomi *Eksklusiv projektbevillinger og udgifter*

GENBRUGSTRÆLAST

Genbrugstrælastens lager fylder p.t. 22 m³ fordelt på værksteder, lagerrum og under halvtage, og der skønnes at være potentiale for meget mere.

Ordningen varetages i øjeblikket af en arbejdsgruppe med 4 personer, som bruger ca. 4 timer på det ugentligt.

GENBRUGSTRÆLAST

Der modtages, hentes, lagerføres og sælges byggematerialer af træ fra Orø genbrugsplads.

Ordningen er stadig ny, og faciliteterne nyetablerede i '23. Der føres ikke i øjeblikket separat regnskab med salg fra trælasten. Interessen er lovende, og trælasten vurderes at have et godt omsætningspotentiale.

Det er også herfra, de fleste materialer til Genskabet's egne byggeprojekter og istandsættelse kommer.

Genbrugstrælasten er vokset ud af Genskabet's træværksted (se s. 9) og tænkes udvidet med en skære- og byggeplads.

REPARATIONSVÆRKSTEDER

Forlængelse af genstandes livscyklus er en kendt strategi til at nedsætte privatforbruget. Genskabet har etableret to værksteder med adgang til værktøj og hjælp til selvhjælp til vedligeholdelse og reparation af fx tøj, cykler, elartikler og småmøbler ved lejlighedsvis reparations-caféer mm. (se s. 14), eller på åbent værksted flere gange om ugen,

FLERE POTENTIALER

Der er flere potentialer for delprojekter i Genskabet, eller for privat iværksætteri.

- Afhentning og udbringning
- Reparationsservice
- Udvikling af upcyclingprodukter
- Salg af lokale upcyclingprodukter
- Byttemarkeder
- Socialpædagogisk tilbud

REPARATIONSVÆRKSTEDER

Der holdes åbent værksted 2x2 tm/ugl samt efter aftale. Reparationsworkshops 2-4 gange årligt.

1 tm/uge til oprydning og organisering af indkommende materialer holder værkstederne kørende.

DELEORDNINGER

Genskabet's deleordninger stiller relevante indleverede ressourcer til rådighed for øboere og sommerhusbeboere, og medvirker til at nedbringe et klassisk overforbrug forbundet med, at enhver køber sit eget elværktøj o.lign.

FESTSERVICE

Denne deleordning varetages med 1 tm ugl. arbejde. Der var ca. 20 udlån i 2023. Lån koster 50 kr, gratis for medlemmer. Indtægt: ca. 1000 kr. årligt (kun delvist registreret).

Lagerpladsen kræver ikke opvarmning.

VÆRKTØJ

Administration: mindre end 1 tm ugl., som varetages af en tovholder.

GREJBANK

Vedligeholdelsen og udlånet varetages af tre personer med ansvar for hver sin maskine. Ordningens popularitet er stagneret efter en pæn succes i de første år.

Administrationen holdes på et meget lavt plan med en høj grad af tillid til lånerne. Vedligeholdelsen af tingene løber rundt med lånegebyrer.

FESTSERVICE

Deleordningen for dækketøj og service er baseret på neutralt porcelæn, der indleveres i store mængder og har vist sig svært at omsætte. Henvend 100 kg glas og porcelæn er foreløbig i cirkulation gennem ordningen. Lånerne tæller selv op og vasker tingene før og efter brug.

Ordningen er især populær blandt sommerhusgæster i sommerhalvåret.

VÆRKTØJ

Håndværktøj og mindre elværktøj som båndpudser, stiksav og vinkelslibere udlånes mod registrering. Svejseværk, kompressor og andre større maskiner kan bruges gratis på stedet. Værktøjet er indleveret, specifikt doneret eller i enkelte tilfælde indkøbt, fx et lille svejseværk.

GREJBANK

Havemaskiner til neddeling af haveaffald udlånes mod gebyr, som dækker vedligeholdelsen. Her er motorsave, kvashugger og pælebor, som foreningen har indkøbt med kommunale puljemidler i forbindelse med projektet „Lokal værdiskabelse af haveaffald“ i 2021.

Låneren betaler en del af en evt. større reparation, hvis grej- et går i stykker under brug.

BOGSKABE

Flere steder på øen har Genskabet i samarbejde med Det Lille Orø-værksted lavet bogskabe, hvor man kan tage en bog og sætte en bog. De er meget populære.

FÆLLES VÆRKSTEDER OG RESSOURCER

Genskabet's værksteder er til rådighed for private på bestemte tidspunkter eller efter aftale. Værkstederne kan også bruges af institutioner og foreninger til almenyttige arrangementer eller projekter. Øens to skoler og ungdomsklubben har benyttet muligheden ind imellem.

Erhvervsdrivende kan få plads i mindre omfang - og mod gebyr, når den planlagte aktivitet følger Genskabets vision om at nedbringe affald og genanvende materialer, lave DIY-projekter som retter sig mod mindre forbrug, og hvor brugen af miljøvenlige materialer prioriteres.

FLERE POTENTIALER

Genskabet ønsker at skabe plads og mulighed for flere faciliteter, som kan gavne øen, understøtte et lavere privat ressourceforbrug og bidrage til Genskabets samlede økonomi.

- Vaskeri
- Delekontor
- Trailerklub
- Produktionskøkken
- Delebiler

DEMONSTRATIONSHUS

Genskabet ønsker at demonstrere og formidle, hvordan renovering og energiforsyning kan ske bæredygtigt og med lave omkostninger.

Haven som "demonstrationshave" beskrives s. 12-13.

EJENDOMMEN

Genskabet har siden 2018 lejet lokaler i en ejendom fra 1966, som – i lighed med en lang række boliger på Orø – er i dårlig stand og i en lav energiklasse. Se også s. 22-23.

PR-MATERIALE

Mange forskellige – fx medlemmer, workshopdeltagere, samarbejdspartnere, studerende og Genskabet's egen PR-gruppe – bidrager med fotos, producerer små demo-videoer af procestrin og skriver artikler, som løbende deles på hjemmesiden genskabet.oro.dk samt Genskabet's profiler på flere lokale og sociale medier.

ENERGIRENOVERING, OMBYGNING OG ISTANDSÆTTELSE MED GENBRUG OG BÆREDYGTIGE MATERIALER

Ejendommen føres op til moderne standard for isolering på en bæredygtig og økonomisk forsvarlig måde. Der bygges om og til, så lokalerne bliver formålstjenlige og inspirerende i dag, og ikke mindst sunde at opholde sig i. Alt byggeri sker med genbrug og miljøvenlige materialer og i vidt omfang som selv- og medbyggeri.

Ombygningerne planlægges med nyeste viden om bæredygtigt byggeri for øje og tænkes udført som kursusaktiviteter eller på workshops med frivillige, som det fx ses på Makværket i Knabstrup, og som også øens selvbyggere har erfaring med. Håndværkere og andre eksperter inddrages som rådgivere og instruktører, og får her også mulighed for at opdatere deres viden om materialer og metoder.

VEDVARENDE ENERGI

Der er en klar vision om at blive et selvforsynende, klimaneutralt og energiproducerende hus.

Opvarmning med et gammelt oliefyr i dele af ejendommen erstattes med vedvarende energianlæg, fx solvarmeanlæg og solcelledreven luft-til-vand varmepumpe. En del af huset tænkes forsynet med klimaskærm til passiv varme.

Missionen er at skaffe oplysninger, skaffe midler, finde interessenter, holde kurser, dokumentere og videreformidle anlæggenes etablering, funktion, vedligeholdelse og økonomi, så øboere og besøgende kan få adgang til hands-on erfaring.

ENERGIKONTOR

Et energikontor tænkes at være et sted for husejere – og sommerhusejere – til at møde de lokale eksperter, installatører o.a., besøge energianlæg på øen, og være netværkscenter for opgradering af lokal viden om nye teknologiske energiløsninger, støtte- og lånemuligheder, koordinering af fællesindkøb mm.

Energikontoret er både en del af demonstrationshuset og informationscenteret. Der kan fx være åbent to gange om ugen eller efter aftale. Vi arbejder på, at interessenter som Holbæk Kommune og Fors A/S vil oprette projektstillinger el.lign.

FORMIDLING

Hovedformålet med et demonstrationshus og en vigtig forudsætning for projektets kontinuerlige relevans på Orø er den formidlingsaktivitet, der kommer til at foregå i det.

Alle udviklingstrin i energiprojekterne giver naturligt anledning til kursusvirksomhed og anden formidling.

Al renovering indledes med foredrag, ekskursion el. lign., som er åbne for alle. Tidligere har Genskabet fx arrangeret foredrag og kurser om giftfri maling og solvarme.

Flest mulige trin i renoveringen afvikles som workshops, kurser eller arbejdsdage.

For at Genskabet byggeri er relevant for bolig- og sommerhusejere på Orø kræver det – foruden veltilrettelagte arrangementer – klar og bred kommunikation.

Afledte projekter såsom udstillinger, bogudgivelser, rundvisninger og foredrag fastholder og forankrer erfaringerne, giver mulighed for sideindtægter for Genskabet og er med til at øge interessen og kendskabet til genbrug i byggeri og relaterede emner. Indtægtsmuligheden er dog behæftet med usikkerhed.

Se bilag x vedr. potentielle indtægter.

FLERE POTENTIALER

- Netværksmøder
- Aktørbazar/messe
- Byggefestival
- Studiekredse
- Tiny house byggeri

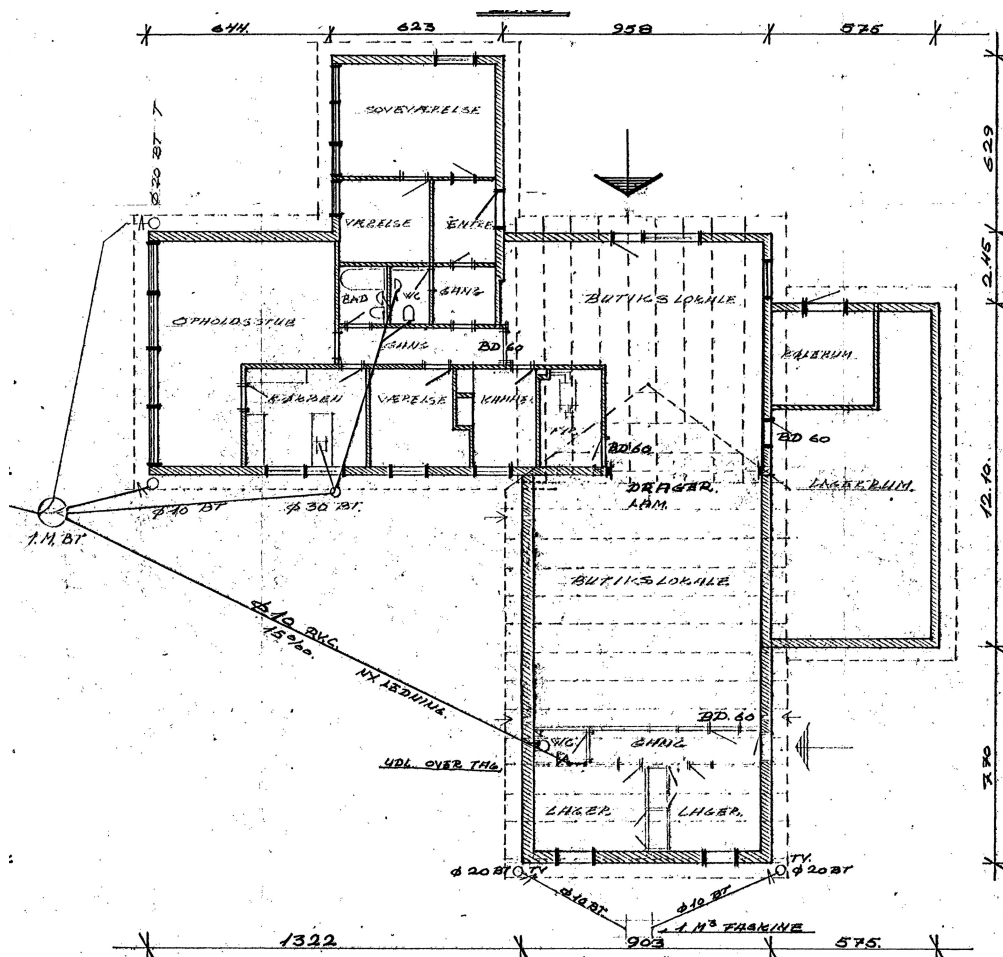

AKTUELLE LOKALEFORHOLD

Genskabet har siden 2018 lejet lokaler i en ejendom fra 1966, som – i lighed med en lang række boliger på Orø – er i dårlig stand og i en lav energiklasse.

Ældre plantegning.

Se idéudkast til anvendelse af rummene s. 23.

MØDESTED

Genskabet aktiviteter skaber naturlige muligheder for at mødes, tale sammen og være fælles om at gøre noget sammen, hvorved Orøs levende nærmiljø styrkes.

VISION

KREATIVE UDFOLDELSERMULIGHEDER

Orø har flere mødesteder i form af forsamlings- og kulturhuse, hvor Genskabet adskiller sig markant ved at være et sted, hvor man må „svine“ (og gøre rent efter sig selv) i værkstederne.

IDÉ-, DIALOG- OG INFOTAVLER

Udveksling og spredning af idéer understøttes af infotavler, hvor medlemmer og gæster kan orientere sig i øens grønne tilbud, tilkendegive deres mening og komme med forslag, fx om fælles tiltag til energi og renovering.

KØKKENFACILITETER

Et pantry giver mulighed for at anrette og holde madvarer kolde eller varme samt lave te og kaffe i forbindelse med aktiviteter, møder og arrangementer.

Det er nærliggende at etablere et produktionskøkken i Genskabet på et tidspunkt.

FREMTIDIGT FÆLLESRUM – ET MULTIRUM

Et fællesrum med flere funktioner vil kunne blive en katalysator for en større udfoldelse af Genskabet's potentiale for samtale og formidling, udvikling og liv. Forløbig bruges det ene værksted eller et hjørne af butikken til dette.

Møde- og undervisningsfaciliteter

Genskabet's fællesrum tænkes udstyret med faciliteter såsom skærm, lydanlæg og tavle til møder, foredrag o.lign., som stilles til rådighed for øen i lighed med værkstederne. Det primære formål med faciliteterne vil være at understøtte udviklingen af Orø som et recirkulerende lokalsamfund, hvor øens øvrige fællesskaber primært er indstillet mod at adressere øboernes kulturelle behov.

Udstillingssted

Orø har mange sommergæster, og et kommende fællesrum (og haven) kan anvendes som udstillingsrum, hvor øens kunstnere og kunsthåndværkere såvel som inviterede udefra kan inspirere specifikt med genbrugskunst og -brugskunst. Rummet bruges også til Genskabet's egne temaudstillinger.

Fællesspisning

Med fokus på klimavenlige fødevarer, lokale råvarer eller madspild holder foreningen af og til et sammenskudsgilde eller fællesspisning i forbindelse med møder eller arrangementer. Dette tænkes udvidet.

Andre funktioner

Fællesrummet kan være åbent som hygge-, spille-, lege- og læsekrog fx i en klubsammenhæng for unge.

HAVEN SOM MØDESTED OG DEMONSTRATIONSHAVE

Ejendommens dobbelte matrikel giver mange muligheder for at inddrage uderummet i Genskabet's aktiviteter. Her kan fx holdes markeder, workshops, arbejdes på projekter, hygges og festes.

En „doven“ CO2-lagrende nul-haveaffald-have med kvashegn og kompostanlæg ligger i direkte forlængelse af foreningens oplysningsarbejde for at reducere øens haveaffald, som i projektet „Lokal værdiskabelse af haveaffald“ 2020-2022.

<https://genskabet.oroee.dk/haveaffald/>

En minimalt pasningskrævende have, som kombinerer en næringsfattig, englignende græsplæne med bede, kan give vilde planter og insekter en chance og give rige muligheder for såvel passiv som aktiv formidling af den vilde havetrend, som også retter sig mod turister.

Her tænkes et samarbejde med andre lokale aktører ind: Orø Skovhaver, Geoliv, Orø Fællesjord m.fl., så havetyperne supplerer hinanden bedst muligt.

FLERE POTENTIALER

- Fødevaregodkendt produktionskøkken
- Kaffested, café
- Folkekøkken
- Naturlegeplads
- Havekunst og skulpturudstillinger
- Insekthoteller
- Samarbejde med spejderne, fx om hulebyggeri

"Det sociale og den kreative energi, der er omkring Genskabet bidrager til det samlede billede af Orø."

Fællesrummet må have plads til ca. 24 mennesker og udstyres med langborde el. lign., som til daglig er pakket sammen, så lokalet er åbent til andre funktioner.

OPLYSNINGSCENTER

Genskabetets aktiviteter er i sig selv lærende, og foreningen er opmærksom på at samle, dokumentere og dele viden i en fortsat bestræbelse på at inspirere til en mere cirkulær indretning af lokalsamfundet.

OPLYSNDE AKTIVITETER

Genskabetets aktivitetsniveau på området har varieret med 0-4 kurser eller workshops pr. måned.

I sit travleste år, 2021 – under Covid19-epidemien, engagerede Genskabet ca. 400 mennesker i 25 udendørs haveaktiviteter i forbindelse med projektet „Lokal værdiskabelse af haveaffald“.

Herefter har der været et dyk i aktiviteten, som aktuelt har jævnet sig ud.

Genskabet som oplysningscenter er allerede en velkendt del af Genskabetets profil med mange årlige miljøaktiviteter, og vil i fremtiden også være tæt knyttet til Genskabet som demonstrationshus.

KURSUSVIRKSOMHED

Genskabet har allerede fra initiativets start løbende arrangeret gør-det-selv-kurser, workshops, foredrag og studieture. Her afprøves nye færdigheder og teknikker, deltagerne kan skabe noget sammen, lokale ressourcepersoner lære fra sig eller eksperter engageres.

Temaerne kredser om kreativt genbrug, energi, materialekendskab, håndværksteknikker, billed- og brugskunst med bæredygtigt forbrug som perspektiv.

Alle skal kunne være med. Om deltagelse er gratis, for medlemmer, om der er deltagergebyr – og hvor stort – varierer, afhængigt af omkostninger og eventuel støtte til det enkelte arrangement. Ofte opfordres til at betale et frivilligt beløb. Det er hensigten, at aktiviteterne skal løbe rundt i sig selv og bidrage til huslejen, dette vil dog kræve både flere aktiviteter og mere målrettet markedsføring, end den frivillige indsats kan levere. Derfor eksperimenteres der

med at søge støtte til at afholde visse foredrag og kurser, og at samarbejde med private iværksættere om kurser og workshops.

Workshops mv. foregår såvel i Genskabet som andre steder på og uden for øen.

RUNDVISNINGER – GENSKABET OM SIG SELV

Genskabet er lejlighedsvis vært for besøgende grupper, fx skoleklasser, til rundvisninger, hvor vi fortæller om arbejdet med at reducere forbrug og affald, sortere og organisere. Hidtil har dette været gratis eller mod et frivilligt bidrag. Som regel afstedkommer besøgene et ekstra salg.

NFOMATERIALE

Genskabet udvikler – og deler – relevant informationsmateriale i form af plancher, brochurer og pjecer for at vidensdele og fastholde erfaringer og forløb.

Tidligere infoprojekter

- Brochure med konkrete forslag til at beholde haveaffald i haven. Se <https://genskabet.oroe.dk/haveaffald/>
- Plancher om Genskabet
- Statistikker over Genskabets omsætning i mængde og valuta.

Hvad gør vi med haveaffaldet?

Sådan kan du bruge dit haveaffald i din egen have til gavn for klimaet, biodiversiteten – og haven selv

FLERE POTENTIALER

- Artikler, blogs
- Infografik
- Bøger
- Temaudstillinger
- Podcasts
- Blogging og videoblogging

ORGANISERING AF ARBEJDET

Genskabet er en frivillig forening med en bevidst flad ledelsesstruktur, hvor samtale og samskabelse sætter relevans og motivation i centrum for handlinger og beslutninger.

SOCIOKRATI

Sociokrati betyder at fællesskabet styrer, og i Genskabet går metoden ud på at sørge for at alle får lejlighed til at fremføre forslag, stille spørgsmål, udtrykke deres følelser og tanker og byde ind med ændrings- og modforslag, sådan at gruppen når frem til beslutninger, som alle deltagere kan leve med.

ARBEJDSGRUPPER OG BESTYRELSE

De mange delelementer i Genskabet organiseres og varetages af arbejdsgrupper som står for hver sit drifts- og udviklingsområde.

- Butik
- Container
- Træ- og metalværksted
- Tekstil- og papirværksted
- Deleordning
- Grejbank
- Kurser og workshops
- Energi
- Ejendom
- Kommunikation
- Ad hoc projektgrupper

Foreningen har desuden valgt en bestyrelse, som er ansvarlig for, at juridiske og økonomiske spørgsmål tages op.

ERFARINGER MED SOCIOKRATI

Foreningens fælles beslutninger træffes ved sociokrati; hermed sikres den bredest mulige opbakning til dem. Genskabet har kultiveret metoden ved fællesmøder gennem en årrække, og den har bred opbakning i foreningen. Sociokrati kræver opmærksomhed, og er en effektiv beslutningsmetode med erfaren mødeledelse.

FRIVILLIGHEDENS VILKÅR

Foreningens aktivitetsniveau afspejler medlemmernes kræfter og ressourcer til hver en tid. Nogen har ikke så mange kræfter, andre har ekstra tid i en periode og tager pludselig fat med ny entusiasme. Nogle arbejder på at skabe et levebrød eller en biindtægt med de muligheder, der er i Genskabet, og det er også en væsentlig drivkraft, som giver synergi.

For at tovholderne og de aktive kan bære projektet, som er langsigtet tænkt fra begyndelsen, gøres tingene på „Orø-måden“, dvs. lidt efter lidt. Vi har med tiden organiseret og indarbejdet stabile driftsrutiner og opbygget ansvarsgrupper omkring kerneaktiviteterne.

Organisationsformen, og den omstændighed, at det er et frivilligt projekt, giver et lavere tempo end professionelle og

topstyrede projekter med de fordele og ulemper, der følger med. Hvis ambitionsniveauet ikke er afstemt med de menneskelige og økonomiske ressourcer, fællesskabet råder over, opstår der let stress, udbændthed og dårlig samvittighed over for det relativt store projekt.

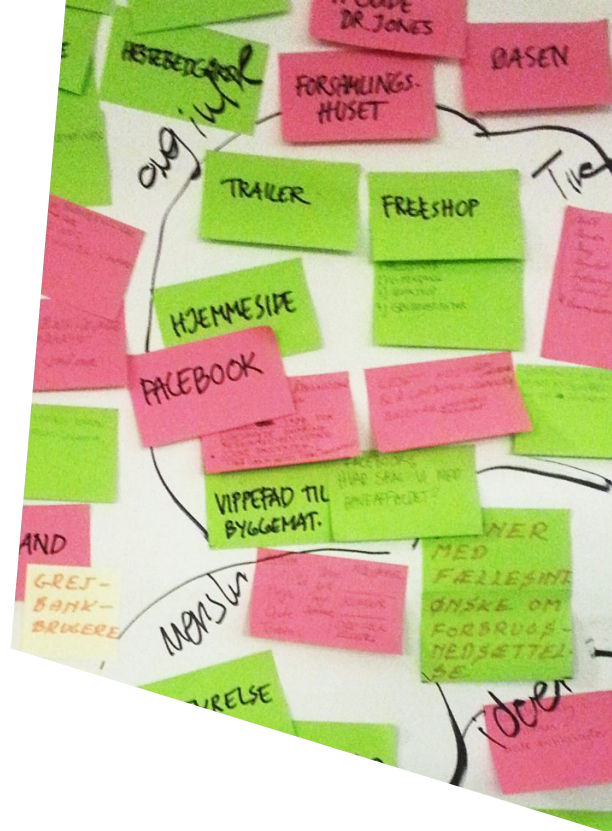
Vores erfaringer har gjort os opmærksomme på at nære os selv, dels med forplejning og ikke mindst med inspiration, som det fx er sket gennem udvekslings- og forskningsprojektet „Cirkulær Ø” med Fællesskabet Fanø, hvor de to foreninger har besøgt hinanden til gensidig inspiration.

PROFESSIONALISERING OG GRØNNE ARBEJDSPLADSER

Den nødvendige omstilling af samfundet kan ikke drives af frivillige alene. I takt med at projektet folder sig ud, løftes visse opgaver professionelt, bla. af håndværksuddannede og undervisere, og der tænkes projektstillinger ind. Praktisk arbejde, som ingen ønsker eller evner at udføre som frivilligt arbejde, såsom vedligeholdelse af græsplæne, betaler foreningen sig fra.

Genskabet arbejder på at kunne blive vært for jobtræning og praktik (fx i samarbejde med Fors A/S).

Frivilligheden i den grønne omstilling kan hjælpes godt på vej med økonomisk, praktisk og materiel støtte, som gør arbejdet lettere og mere interessant og personligt givende for de deltagende ildsjæle. En vigtig løbende opgave for foreningen er derfor at søge støtte, hvor det er muligt.

PROFILERING, MARKEDSFØRING OG MOBILISERING

For at udvikle og realisere planerne, skaffe publikum, kunder og medlemmer er der brug for målrettet kommunikation på de relevante steder samt tidlig planlægning og promovning af arrangementer.

WORKSHOP LØR D. 23. MARTS

FORÅRSKLAR CYKEL GØR-DET-SELV-SAMMEN

BRUG ET PAR TIMER PÅ AT FORLÆNGE DIN CYKELS LEVETID.

GENSKABETS CYKELVÆRKSTED ER EN RELATIVT NY MULIGHED FOR DIG, DER IKKE SELV HAR VÆRKTØJ ELLER PLADS, ELLER HAR BRUG FOR HJÆLP MED AT ORDNE DIN CYKEL.

RENS OG PUDS, LAP OG SMØR, TJEK OG JUSTER.

FOR HANDYKVINDER OG HANDYMÆND I ALLE ALDRE.

VÆRKSTEDET ER OGSÅ ÅBENT HVER ONSDAG KL. 10-12 OG EFTER AFTALE.

WORKSHOP
TID LØR D. 23.3. KL. 10-12
STED GENSKABET, NÆSBYVEJ 4, 4305 ØRSØ
PRIS FRIVILLIGT BIDRAG
TILMELDING IKKE NØDVENDIG
ARRANGØR GENSKABET

MEJERIET.ØROE.DK/AKTIVITETER

GENSKABET

WORKSHOP TIRSDAG 21. JULI KL 18-20

KLIP T-SHIRTGARN

LÆR DEN EFFEKTIVE KLIPPETEKNIK

En slidt eller grim T-shirt kan hurtigt blive til et anvendeligt garn, som du kan strikke, væve, krytte, hækle, flette og brodere med. Vil du klippe mange op, er det rart at kunne være effektiv. Her kan du lære hvordan.

Du kan også lære at fingerstrikke en "nul plast" grydesvamp eller lave en flaskerenser med garnet.

Du kan få en pose T-shirts med hjem til at klippe op, og senere på sommeren, d. 4.8., kan du komme igen og lære at hækle med dit garn.

BRUGT TIL NYT WORKSHOP
TID TIRSDAG 21.7. KL. 18.00 - 20.00
STED GENSKABET, NÆSBYVEJ 4, ØRSØ
PRIS FRIVILLIGT BIDRAG
TILMELDING NØDVENDIG SENEST DAGEN FØR.
TILMELD DIG VIA BEGIVENHEDEN PÅ GENSKABETS FACEBOOKSIDE ELLER TIL SHIRI PÅ TLF 27149426.
ARRANGØRER GENSKABETS UPCYCLINGKLUB
"BRUGT TIL NYT"

GENSKABET.ØROE.DK/AKTIVITETER

GENSKABET

Generel profilering drejer sig om at gøre organisationen kendt i lokalområdet for det, som Genskabet står for. Indsatsen er målrettet lokale brugere/kunder og turister:

- Skiltning ved butikken og ved containeren på genbrugspladsen
- Info om foreningen på hjemmesiden
- Tilstedeværelse på sociale medier
- Deltagelse i borgermøder o.lign.
- Infomaterialer, fx folder og løbesedler med basale oplysninger
- Genskabets visuelle kendetegn på opslag og andet materiale.

Markedsføring af aktiviteter, tilbud og faciliteter til medlemmer, faste brugere, besøgende og kunder, herunder turister, drejer sig om at få oplysninger ud og set, så flest muligt vælger at deltage:

- Fysiske opslag i og ved butikken; posters og kalender.
- Opslag på centrale opslagstavler, på færgerne samt hos handlende i lokalområdet.
- Online kalender på hjemmesiden og på ø-kalenderen på oroe.dk
- Opslag på Genskabets facebookside og deling på andre relevante sider
- Uddeling af løbesedler
- Nyhedsbreve med invitationer
- Annonce i Orøs årlige turistbrochure

PR-aktiviteter varetager Genskabets image som en progressiv forening og promoverer sine mål og nye tiltag som fx renovering og energi over for lokalsamfundet, dvs. potentielle og eksisterende lokale interessenter, sponsorer, samarbejdspartnere, brugere og medlemmer:

- Pressemeddelelser og opslag af lignende karakter
- Deltagelse i arrangementer, fx Orø-dagen, Affaldsindsamlingen og Affaldets Dag
- Deltagelse i Orø Kræmmermarked to gange om året
- Artikler om Genskabets arbejde

- Plancher ved Genskabet og ved direkte genbrug på genbrugspladsen
- Direkte henvendelse til potentielle samarbejdspartnere samt andre relevante organisationer.

Foreningens interne kommunikation skal sørge for at medlemmerne ved, hvad der foregår og besluttes i arbejdsgrupperne og på fællesmøderne, at de ved, hvilke opgaver, de kan være med til at løfte, og alle skal have mulighed for at komme i kontakt med arbejdsgrupperne.

Der er udarbejdet privatlivspolitik, se <https://genskabet.oro.dk/privatlivspolitik.pdf>

- Emails og sms'er mellem arbejdsgruppemedlemmer
- Referater af fællesmøder på hjemmesiden
- Tavle og opslag i Genskabet med fx arbejdsskema og vigtige datoer
- Emails med indkaldelser og påmindelser om fællesmøder og arbejdsdage

PLANLÆGNING AF MÅLRETTET KOMMUNIKATION

Kommunikationsgruppen har løbende skabt struktur i arbejdet fra ad hoc tilgang til systematisk planlægning med årshjul og sæsonplaner.

Genskabet har en grafisk let genkendelig profil. Kommunikationsgruppen har udarbejdet en designprofil, der beskriver de grafiske elementer, som er let for alle deltagere i kommunikationsgruppen at arbejde med, selv hvis de ikke har grafiske layoutprogrammer installeret. Anvisningerne sikrer en overordnet genkendelighed med plads til frirum.

Genskabet primære kommunikationsplatform består af hjemmesiden genskabet.oro.dk og facebookgruppen Genskabet med en følgegruppe på mere end 600 personer. Desuden administrerer Genskabet facebookside „Hvad gør vi med haveaffaldet“.

Genskabet's hjemmeside: <https://genskabet.oro.dk/>

Gruppen Genskabet: <https://www.facebook.com/groups/341695896167831>

Siden Hvad gør vi med haveaffaldet?: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100081794559122>

DE RETTE RAMMER – HANDLEKRAFT OG AUTONOMI

Genskabet ønsker at eje en ejendom med henblik på at få mere plads til aktiviteterne, renovere og indrette sig optimalt. Det er desuden ikke muligt at opnå støtte til renovering og energiinstallationer i lejede lokaler.

NÆSBYVEJ 4

Grundareal:	1714 m ²
Begyget areal:	454 m ²
Boligareal:	144 m ²
Erhvervsareal:	287 m ²
Opførelsesår:	1966
Tilbygning:	1977

FINANSIERING MED KOMMUNEGARANTI

Genskabet bank, Merkur Andelskasse, har tilkendegivet, at den vil acceptere foreningens låntagning til huskøb på betingelse af en egenfinansiering på min. 40 % samt kommunegaranti på lånet.

Holbæk Kommune har tidligere tilkendegivet, at en kommunegaranti kan komme på tale, på betingelse af at tallene ser rimelige ud.

Genskabet egenkapital udgør primo 2024 275.000 kr., og foreningen må derfor skaffe flere midler gennem indsamlinger og sponsorer.

TAGET

Nedtagning af tagpladerne er mere bekostelig end Genskabet andre byggeprojekter, da den ikke kan gøres til genstand for kurser (måske specialkurser) eller udføres som frivilligt arbejde.

FINANSIERING AF NYT TAG

Udskiftning af taget forventes at kunne finansieres med fondsbevillinger, da Genskabet – og demonstrationshusets – aspekter og formål har en karakter, som mange fonde gerne vil støtte, fx Nordea-fonden og Realdania.

EJENDOMMEN PÅ NÆSBYVEJ

Ejendommen Næsbyvej 4 er den udvidelsesmulighed, der er Genskabet nærmest, da Genskabet allerede har etableret sig i et erhvervslejemål her.

Ejendommen ligger centralt på Orø, markant og smukt beliggende på en bakke i udkanten af beboelsesområdet Gamløse og ved forbindelsesvejen mellem Orøs to landsbyer, Bybjerg og Næsby. Grunden er stor og sydvendt. Der er parkeringstilladelse langs en stikvej og i vejsiden.

Ejendommen er opført i 1966 i gule mursten, og er en blandet erhvervs- og boligejendom. Her har været drevet købmandsforretning. Den er udvidet med en tilbygning og lagertilbygning i 1977, med mure i gasbeton.

Taget er asbestholdig bølgeeternit.

KØBSUDGIFTER

Ejendommen beboes og er ikke aktuelt til salg.

Genskabet har en mundtlig aftale om første ret ved salg.

Offentlig vurdering (2020): 1.500.000 kr.

Genskabet aktuelle købstilbud og finansieringsforslag fremgår af Bilag 5.

DRIFTSUDGIFTER SOM HUSEJERE

Som ejere vil foreningen få nye udgifter og pligter, som Genskabet ikke har som lejere, fx forsikringer (tilbud), renovationsudgifter (virksomhed) og skatter. Det forventes dog at foreningen kan fritages for ejendomsskat (kommuneskat).

Driftsudgifter, overslag, se Bilag 4

EJENDOMMENS TILSTAND

Huset er kun i ringe grad blevet vedligeholdt de sidste 20 år. De fleste rum i ejendommen kan bruges som de er, men inden for en kortere årrække bør der ske forbedringer, særligt med taget, som er utæt flere steder. Der er ikke fundet råd i hovedhuset, men i tagkonstruktionen på lagerbygningen, en kold tilbygning, og der er skimmel.

Boligdelen behøver en lettere renovering, før den kan tages i brug til foreningens aktiviteter. Anden renovering forventes at kunne laves som formålsdrevet projektarbejde, kurser m.v..

Se Bilag 6 for detaljer om husets stand og renoveringsbehov.

VEDVARENDE ENERGI

Dele af ejendommen er opvarmet med et gammelt oliefyr, som udskiftes med vedvarende varmekilde.

Se afsnit om demonstrationshus s. 12 samt Bilag 7 om forslag til vedvarende energi.

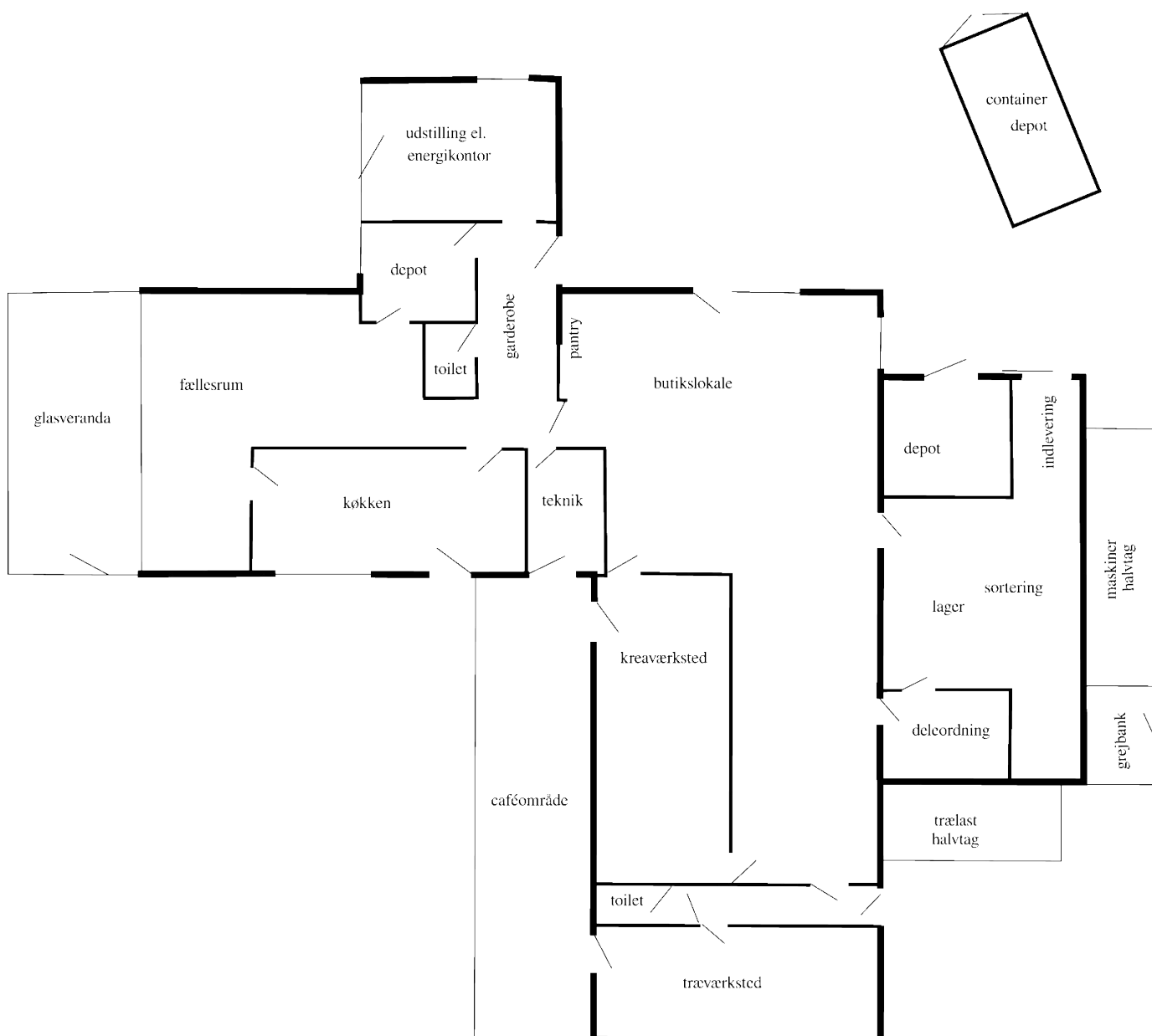
FLERE POTENTIALER

Foreningen har øje for andre tilbud om ejendomme til salg og udlejning på Orø.

ANVENDELSE AF RUM OG TILBYGNINGER

Idéudkastet (se illustration) viser et skitseforslag til Genskabet's fremtidige anvendelse af ejendommens lokaler, herunder forandringsbehov, jvf. aktiviteterne.

BILAG

Bilag 1: Nøgletal fra regnskaberne 2017-2023

Bilag 2: Lokale samarbejdspartnere

Bilag 3: Indtægtsfremskrivning

Bilag 4: Driftsudgifter

Bilag 5: Købstilbud og finansieringsforslag

Bilag 6: Husets stand og renoveringsbehov

Bilag 7: Forslag til vedvarende energi